

LABOD izhaja štirinajst-
dnevno v nakladi 2650 izvo-
dov — Ureja ga uredniški
odbor — Odgovorna ured-
nica: Lidija Jež, tehnično
ureja: novinarski servis —
Grafična priprava in tisk
Dolenjski Informativni cen-
ter Novo mesto.

labod

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE LABOD TOVARNE OBLAČIL NOVO MESTO

LETO 12

NOVO MESTO, 25. FEBRUARJA 1986

ŠTEVILKA 3

kljub črnim napovedim je bilo leto 1985 za labod uspešno

»V leto 1985 smo vstopili z nek-
oliko strahu, saj so se gospo-
darske težave v tem času samo še
poglobljale, rast cen je bila velika,
pogoji gospodarjenja vse večji.
Tako gibanja v naši družbi zares
niso bila preveč optimistična, zato
smo se na pričakovane težave
dobro pripravili in tako z dokaj-
šnjim naporom uspešno spravili
leto 1985 pod streho,« pravi naš
glavni direktor.

Leto 1985 pa je bilo tudi zadnje
leto srednjeročnega obdobja in tu-
di iz tega naslova so bile pred nami
še dodatne naloge v smislu realiza-
cije zastavljenih nalog. Dorečismo
morali usmeritve v zvezi s pro-
izvodnimi programi, večjimi na-
logami je bila tudi modernizacija
proizvodnje, skrb za vse višjo kva-
liteto izdelkov, uvajanja računal-
nikov itd.

V leto 1985 smo štartali z ničelno
stopnjo rasti zaposlovanja, saj
smo se že v srednjeročnem obdo-
bju dogovorili za omejevanje rasti
zaposlovanja in na drugi strani
predvsem za strukturo kvalifi-
kacijsko spreminjanje zaposlenih.

Izrekli smo se
za doseganje take kvalifikacijske
strukture, kot je povprečje v
konfekciji naše republike. Danes
že lahko rečemo, da smo v minu-
lih petih letih uspeli doseči priča-
kovano kadrovsko strukturo z
visoko, višjo in srednjo izobrazbo,
v samih proizvodnjah pa gre me-
njava kvalifikacijske strukture
počasneje. Leto 1985 lahko oza-
načimo kot značilno tudi po tem,
da smo nadaljevali s pogumno
politiko štipendiranja, saj smo
samo lani podelili 60 štipendij.

Poleg te oblike izobraževanja in
pridobivanja kadrov je bilo v
delovni organizaciji 98 delavcev
vključenih v izobraževanje ob
delu.

Ob koncu leta 1985 nas je bilo v
Labodu 2038, kar je 1,1% več kot
ob koncu leta 1984 oziroma 2,2%
nad planom za leto 1985 (glej ta-
belo 1). 1438 delavcev je bilo na
normiranih delih, 600 pa na
nenormiranih delih in nalogah.

In kaj smo zaposleni v Labodu
ustvarili v preteklem letu?

Letni plan proizvodnje smo v mi-
nulen letu realizirali s 97,4 odstot-
ki, v primerjavi s preteklim letom
pa je bilo opravljenih za 1,84% več
minut ali 1,3% kosov več. Največji
zaostanek v realizaciji plana je bil
v prvem kvartalu, sicer pa stood-
stotno ni bil plan v lanskem letu
nikoli dosežen. Vzroki za to so
predvsem v manjšem številu zapo-
slenih od planiranega števila, v
zahtevnejši strukturi proizvodov,
v še vedno dokaj slabi kakovosti
tkanin, v nekaterih pomanjkljivo-
stih v organizaciji dela itd. Pregled

doseganja plana po tozkih je raz-
viden iz tabele 2a, 2b in 2c.

Pričakovani trend prodaje za
domači trg za leto 1985 nas je
predvsem ob koncu leta pa tudi v
celem drugem polletju presenetil.
Presenetilo nas je nepričakovano
povečanje povpraševanja po na-
ših izdelkih v vseh programih.
Sicer smo se že med letom pripra-
vili na dopolnilno kolekcijo, s
katero smo želeli pomagati trgo-
vcem pri izbiri in nakupu. Očitno
je bilo, da trgovce puste enake
težave kot nas, to je pomanjkanje
obratnih sredstev, modni riziko
ob vprašljivih možnostih nabave
surovin in njihove kvalitete. Prav
z dopolnilno kolekcijo smo uspeli
lansirati na domači trg vse pre-
dvidene količine. Vendar pa mo-
ramo tudi reči, da je bil lani
izreden pritisk na roke plačila. Ta-
ko so v zadnjem tromesečju vse
konfekcijske delovne organizacije
rok podaljšale in znaša tako v
povprečju 90 dni.

(Iz tabele št. 3 je razvidna
količinska izvršitev plana proi-
zvodnje po posameznih progra-
mih, ob tem pa velja opozoriti, da

je bil manjši obseg kooperacije že
v naprej dogovorjen).

Pri nabavi surovin smo se tudi v
preteklem letu srečevali s slabšo
kvaliteto, ki stalno pada. Trditev
velja tako za domače kot tudi za
uvožene materiale. Slabšo kva-
liteto domačih materialov povzro-
čajo velike težave primarcev pri
nabavi kvalitetnih osnovnih suro-
vin na eni strani in na drugi strani
manjše možnosti kontrole kva-
litete pri povečanem obsegu pro-
izvodnje osnovnih tkanin (so-
dobna tehnologija omogoča bis-
tveno večjo hitrost oz. večje
količine v istem času). Sicer pa
lahko rečemo, da je bila ponudba
surovin zadostna. Vendar pa je
treba ločiti pogoje pri nabavi
materialov za program PŠ, kjer
količinsko in rokovno ni bilo
težav, ter za program VO, kjer je
bil položaj težji. Proizvodnja VO
je razdrobljena in skorajda že buti-
čna, zato so potrebe količine posa-
meznih materialov sorazmerno
majhne, nabava tako majhnih koli-
čin je otežkočena.

(Nadaljevanje na 2. strani)

V računovodstvu tozda Ločna.

(Nadaljevanje s 1. strani)

Za dopolnitev in popestritev ponudbe, predvsem pa za izdelavo dopolnilne kolekcije, je bilo v tem letu **uvoženih** več materialov kot v letu poprej.

Poslovanje z ino-partnerji je v letu 1985 potekalo v pogodbenih okvirih. Količine same niso bile bistveno povečane glede na plan preteklega leta. Nadaljevala se je tendenca vse večje zahtevnosti izdelkov tako po kvaliteti izdelave, kreaciji modela in zahtevnosti tkanin. Vse to pa je zahtevalo v naših proizvodnjah veliko truda. Občutnejše težave so nastopile pri izvozu za Libijo. Izdelki so bili pripravljeni, do izdobe pa ni prišlo. Realizacija se je zavlekla v letošnje, 1986. leto, in sicer zaradi zapletov v meddržavnih plačilnih odnosih. Izpad tega izvoza je tudi vzrok za neizvršitev letnega plana izvoza, ki je bil realiziran v indeksu 92,3.

Za izvoz je bilo angažiranih 47% proizvodnih kapacitet, kar je v strukturi lastne proizvodnje enako kot v letu 1984, v količini minut pa 2% več. Na klirinškem področju je plan izvoza dosežen 142,9-odstotno, na konvertibil-

nem trgu pa zaradi omenjenih težav z izvozom v Libijo le 90,8-odstotno. V strukturi konvertibilnega izvoza predstavlja klasični izvoz 12,6%, izvoz storitev pa 87,4%. V izvozu predstavlja program srajc 47,9%, program bluz 50,2% in vrhnjih oblačil 38,1%.

V letu 1985 smo skupno **investirali** 216.248 tisoč din, in sicer v dopolnitev, nadomestitev in modernizacijo strojne opreme (53.695 tisoč din) in v računalniško opremo (63.701 tisoč din). Med tozdi je imela Libna največjo investicijo, in sicer za ureditev garderobe, jedilnice ter sanitarij (66.138 tisoč din), za druga manjša dela v tozdih in v DSSS pa je bilo porabljenih 32.714 tisoč din. Viri investicijskih sredstev so bili lastna sredstva (poslovni sklad, predpisana in pospešena amortizacija) in kredit za Libno v znesku 40.000 tisoč din.

Povedati velja, da smo v lanskem letu prejeli vso naročeno strojno opremo, ki je sodobna in večnamenska. Dobili smo tudi procesni računalnik, ki bo montiran februarja, začetne faze našega dela (krojenje, modeliranje...) bodo stekle v marcu, ter več delovnih pripomočkov.

Leto 1985 je po našem gotovo prišlo v zgodovino. Po našem mnenju smo politiko delitve osebnih dohodkov v celoti izpustili iz rok in vsak se je obnašal kot se je vedel in znal. Nekontrolirana in že ničkolikokrat izsiljena in neupravičena rast osebnih dohodkov je naredila nepopravljivo škodo in povzročila upravičene revolte delavcev tudi pri nas.

Za nas je leto 1985 značilno še po tem, da smo v drugi polovici leta menjali v osnovi tudi sistem nagrajevanja.

Razkorak med povprečnim osebnim dohodkom v gospodarstvu SRS in nami se je povečal na cca 17%, kar prav gotovo ni sprejemljivo. Omeniti velja tudi, da smo realizirali dogovor in razdelili med letom vse kar je bilo možno, zavedajoč se, da bo tako vedno manj delitev ob periodičnih obračunih oziroma po zaključnem računu.

V letu 1985 smo razpolagali skupno s 75.203.000 din **stanovanjskih sredstev** iz naslednjih virov:

- prispevki iz OD 40.650.000 din
- razporejeno v solidar. sklad 8.056.000 din
- prenos neporab. sr. iz l. 84 12.374.000 din
- lastna udel. in anuitete iz individ. kred. 14.123.000 din.

Sredstva so bila porabljena v naslednje namene:

- odplačilo obveznosti (kredit, obresti) 6.581.000 din

- nakup stanovanj 14.324.000 din
- individualna gradnja 22.538.000 din
- vezava 11.480.000 din
- neizkoriščena sred. 20.280.000 din.

Sredstva združena v solidarnostni sklad so bila dodeljena:

- TOZD Ločna 315.000 din
- TOZD Libna 100.000 din
- TOZD Tip-Top 60.000 din
- TOZD Zala 150.000 din
- TOZD Commerce 130.000 din
- TOZD DSSS 128.000 din

1. ZAPOSLOVANJE IN ŠTEVILO ZAPOSLENIH

	Realiz. 1984	Plan 1985	Realiz. 1985	3 : 1	Indeks 3 : 2
TOZD	1	2	3	4	5
LOČNA	314	317	315	100,3	99,4
LIBNA	347	340	348	100,3	102,4
DELTA	631	595	628	99,5	105,5
TIP—TOP	155	158	161	103,9	101,9
TEMENICA	134	142	144	107,5	101,4
ZALA	105	119	105	100,0	88,2
COMMERCE	231	224	240	103,9	107,1
DSSS	98	99	97	99,0	98,0
LABOD	2.015	1.994	2.038	101,1	102,2

2.a Proizvodnja v fakturiranih minutah

TOZD	Realizacija 1985	% plana	Indeks 1985
LOČNA	28.982.005	99,72	99,84
LIBNA	29.077.732	100,05	107,83
DELTA	48.089.483	93,32	101,54
TIP—TOP	13.440.464	99,55	97,90
TEMENICA	12.270.156	98,39	101,55
ZALA	10.255.261	99,50	98,79
SKUPAJ	142.115.101	97,38	101,84
Kooperacija	16.204.995	144,69	59,83
LABOD	158.320.096	100,75	95,01

2.b doseganje norme (iz izvršenih minut)

TOZD	1984	1985	Indeks
LOČNA	104,9	104,3	99,4
LIBNA	107,1	107,3	100,2
DELTA	94,4	96,6	102,3
TIP—TOP	111,0	113,0	101,8
TEMENICA	104,0	112,0	107,7
ZALA	109,2	109,6	100,4
POPREČNO	102,3	103,8	101,5

2.c Ustvarjene minute na delavca

TOZD	Minute na delavca 1984	1985	Indeks
LOČNA	99.557	99.595	100,04
LIBNA	89.649	89.470	99,80
DELTA	83.002	80.687	97,21
TIP—TOP	95.626	93.337	97,61
TEMENICA	94.360	94.386	100,03
ZALA	99.539	101.537	102,01
LABOD	75.251	74.328	98,77

3. Proizvodnja v kosih

Program	1984	1985	Indeks
Srajce	1.981.034	1.937.454	97,80
Bluze	829.618	922.289	111,17
Vrhnja oblačila	221.389	211.577	95,57
Lastna proizvodnja	3.032.041	3.071.320	101,30
Kooperacija	696.507	396.412	56,91
SKUPAJ	3.728.548	3.467.732	93,00

4. FAKTURIRANA REALIZACIJA (v 000 din)

PROGRAM	1984	1985	Indeks
Srajce — bluze	2.657.376	4.395.089	165,4
Vrhnja oblačila	968.326	1.762.271	182,0
SKUPAJ	3.625.702	6.157.360	169,8
V tem:			
— za domači trg	2.824.560	5.105.775	180,8
— za izvoz	801.142	1.051.585	131,3

5. IZVRŠITEV PLANA PRODAJE (v 000 din)

	Plan 1985	Realizacija 1985	Indeks
1. Domačim kupcem:			
SB	3.714.350	3.544.636	95,4
VO	1.285.650	1.561.139	121,4
SKUPAJ	5.000.000	5.105.775	102,1
2. Izvoz: SB	893.660	850.453	95,2
VO	256.340	201.132	78,5
SKUPAJ	1.150.000	1.051.585	91,4
3. Skupaj prodaja	6.150.000	6.157.360	100,1
4. Promet prodajaln	229.356	408.507	178,1

6. POVPREČNO IZPLAČANI OD (na delavca mesečno — neto)

TOZD	1.—XII 84	1.—XII 85	index
LOČNA	23.606	41.983	177,85
LIBNA	23.224	42.274	182,03
DELTA	22.977	38.840	169,04
TIP-TOP	26.506	47.227	178,18
TEMENICA	24.232	45.136	186,27
ZALA	26.553	48.274	181,80
COMMERCE	32.457	56.565	174,28
DSSS	33.450	60.416	180,62
DO LABOD	25.581	45.292	177,06

7. CELOTNI PRIHODEK IN DELITEV

	plan 85	strukt.	realizac.	strukt.	index
1. CELOTNI PRIHODEK	6.660.000	100	6.919.149	100	103,9
2. PORABLJENA SREDST.	4.253.639	63,9	4.436.893	64,1	104,3
3. DOHODEK	2.406.361	36,1	2.482.256	35,9	103,1
obveznosti iz doh.	512.000	7,7	602.449	8,7	117,7
4. ČISTI DOHODEK	1.894.361	28,4	1.879.807	27,2	99,2

Primerjave na dosežene rezultate v poslovnem letu so naslednje:

	Index
Celotni prihodek	166,44
porabljen sredstva	152,28
dohodek	181,61
obveznosti iz dohodka	215,64
čisti dohodek	172,87

Marsikdaj je treba še ročno polikati... posnetek je iz Zale.

pridobivanje znanja za delo na procesnem računalniku

Štirje delavci iz Laboda so se udeležili seminarja za delo na procesnem računalniku, ki je potekal v firmi Lectre v Franciji, natančneje v Bordeauxu. Kako je potekalo delo, je na kratko opisala Irena Opalk, ki bo tudi vodila delo na procesnem računalniku.

Šolanje za procesni računalnik poteka v dveh delih. 14 dni smo bili v Franciji, 14 dni pa poteka seminar v Labodu. Od 25. januarja pa do 8. februarja smo bili v Bordeauxu. Lectra center je od samega mesta oddaljen 27 km. Če upoštevamo vsakodnevno vožnjo, je šolanje trajalo vsak dan od 8. do 18. ure.

Obravnali smo dve področji dela na procesnem računalniku: digitalizacijo E 13 in ploter (laser-ski rezalec) E 31 (E 21). Vsako področje ima svoj osnovni meni (OM), sestavlja pa ga določeno število funkcij. Vsaka funkcija ima še svoje podfunkcije.

DIGITALIZACIJA

Delo se začne pri sami nastavitvi — označbi bazične številke posameznih krojnih delov določenega modela. Vse pomembne točke je treba označiti na B-š, vsaka točka pa ima svoj tip in kod ter pravilno razmnoževanje (če se razmnožuje).

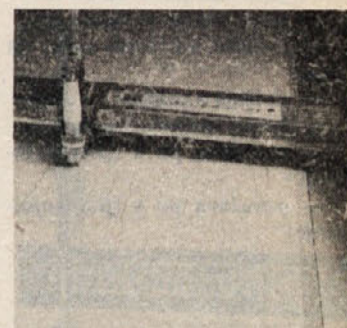
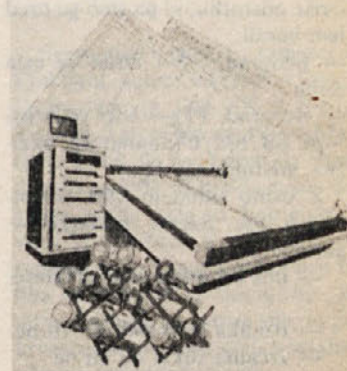
To so črne točke, ki se delijo na notranje in zunanje točke. Obstajajo pa tudi rdeče točke, za katere velja pravilo, da morajo biti vedno med dvema črnima točkama. Z njima si določamo linijo. Če je parno število RT, je ravna črta, neparno število — krivulja. Te rdeče točke pa nimajo ne tipa in ne kode.

Ko je bazična številka pravilno označena (vse zunanje, notranje rdeče točke), jo preneseš na digitalizirno mizo, kjer se s pomočjo miške — majhne testature — digitalizira. Po vnosu vseh točk se prekontroliraš, sledi pa »lista«, s katero se vpišejo vse vnešene točke na ekran. Če je vse pravilno vneseno, spraviš podatke v podatkovno disketo.

Vnašanje točk spada pod prvo funkcijo OM. Ta funkcija pa ima še svojih 15 podfunkcij: 1. — orientacija, 2. — vnašanje točk, 3. — kontrola, 4. — simetrija, 5. — spremljanje točk, 6. — spreminjanje linij, 7. — brisanje forme — enega dela krajnega dela, 8. — numeriranje, 9. — lista, 10. — me-

rilo, 11. — izravnavo, 12. — zrcalna slika, 13. — rotacija, 14. — polaganje točk in 15. — digitalizacija.

Če hočeš spremeniti linijo, je treba uporabiti 6. podfunkcijo. Zrcalno sliko — 12. podfunkcija — si lahko narediš ali po x ali po y osi.

Z 2. funkcijo OM si željene podatke izpišeš na ekran ali pa vključiš tiskalnik, da dobiš željene podatke na papir. Izpišeš pa si zopet podatke, ki jih želiš oziroma ki jih potrebuješ (štiri podfunkcije). To so podatki o krojnem delu (komentar, referenca, mode...), vse velikosti, število točk in tipi ter njihove kode.

S 3. funkcijo OM pa si lahko na novo postaviš kod. Do sedaj je v sistemu sedem kod. Pri delu pa

(Nadaljevanje na 4. strani)

naši izdelki za najzah- tevnjše kupce

Tržišče se je ob zadnji kolekciji za Labod korenito preoblikovalo, saj tokrat prvič ne bomo prodajali naše kolekcije vrhnjih oblačil južneje od Beograda. Zakaj?

Izkušnje so pokazale, da so naši kupci zelo zahtevni, da so to ženske srednjih let, ki teže k modnosti in eleganci. Tako so naša najmočnejša prodajna področja poleg Slovenije še Zagreb, Istra in Dalmacija, BiH in tja do Beograda. Kljub temu da smo v prodaji vrhnjih oblačil tržišče omejili, pa rezultati po prvi polovici zaključevanja kažejo, da prodaja vrhnjih oblačil celo napreduje. Ob dejstvu, da je kupna moč vse manjša, pove ta podatek, da so naša vrhnja oblačila vse bolj iskana. Torej smo se pravilno usmerili.

Sicer pa velja za kolekcijo programa vrhnjih oblačil, da je zares lepa in da ji gre vsa pohvala. Znotraj te so tudi krila, ki se tokrat izredno dobro prodajajo in žanjejo na tržišču veliko priznanj. Pravzaprav je največja rast prodaje prav v krilih in ženskih hlačah.

V celotni lanske sezoni jesen-zima smo teh artiklov prodali 49.000 kosov, letos pa že v prvi polovici zaključevanja 40.000 kosov. Ocena pravi, da naj bi bilo za celotno sezono letos zaključenih 80.000 kosov teh izdelkov. Za ostali program vrhnjih oblačil lahko navedemo podatek, da je bilo v prvem tednu zaključevanja prodanih 30.000 kosov, lani pa je bilo za celo sezono prodanih 70.000 kosov. Ocenjujemo, da bo ta številka tudi letos dosežena, kar nam znova narekuje iskanje kooperantov oziroma možnosti predelave.

Do sedaj je prodanih 70.000 bluz, lani je bila prodaja teh za celo sezono 147.000. Upajmo, da bo ta odstotek dosežen tudi letos.

Srajce smo lani v tej sezoni prodali okoli 200.000, letos pa po enem tednu zaključevanja 500.000. Ob tem velja poudariti, da smo se v tokratni kolekciji predstavili s celotnim programom srajc — od športnih do elegantnih. Do sedaj smo bili znani kot najboljši proizvajalci športnega programa moških srajc, tokrat pa smo se, po

Zaradi zelo težkih in utesnjenih delovnih razmer je letos Temenica — skupaj z Zalo na prioritetni listi za reševanje in humaniziranje dela in delovnih razmer.

desetih letih, ponovno potrdili tudi z elegantnejšimi. Skrbimo tudi za hitro prodajo teh, saj pripravljamo program Amadeus, kjer bo 5 modelov elegantnih moških srajc na prodaj že konec marca ali v začetku aprila.

Torej lahko ocenimo kolekcijo kot izredno lepo. Usmeritev v iz-

ključno ženska vrhnja oblačila v strogo izbrano tržišče (moškega programa ni več za domači trg v naših proizvodnjah) se je izkazala kot pravilna. Poglejmo po programih, kakšne so naše obveznosti za predelavo v letošnjem prvem in v drugem polletju:

	1. polletje	2. polletje
VO	600	700 kosov
krila, hlače	690	1100 kosov
srajce	2570	2780 kosov
bluze	1900	1800 kosov

In kaj pravi ob teh obveznostih Verstovšek, vodja prodaje? »Predvsem bi želel poudariti nujnost doseganja stoodstotnega plana. Tega se moramo zavedati prav vsi — še najbolj pa seveda vodilni in vodstveni delavci. Pravilno planiranje in sprotna realizacija morata biti naš moto, saj na tej osnovi lahko načrtujemo tudi delo s kooperanti. Po dosedanjih rezultatih pa se je bati, da plan za prvo polletje ne bo dosežen, saj je do srede februarja občutno zaostaja-

la odprema vrhnjih oblačil, in vprašati se moramo, kaj bo, če zamujenega ne bomo mogli nadoknaditi. Vsi pa vemo, kaj v naši dejavnosti pomeni spoštovanje rokov odpreme... Zato je treba v programu VO napeti zares vse sile! Nekaj zamikov je tudi pri bluzah in tozdoma, ki izdelujeta bluze, tudi velja poziv za dosledno izpolnjevanje obveznosti. Plan v programu srajc pa je v tem času že dosežen.«

Delavski svet delovne organizacije je na zadnji seji ponovno potrdil **Milana Bratoža** za našega glavnega direktorja. Za nami so torej štiri leta, v katerih smo z glavnim direktorjem na čelu potrdili in učvrstili že zastavljeno pot Laboda in uspešno kljubovali še tako težkim zunanjim in notranjim vplivom na gospodarjenje. V tem zaostrenem času gospodarjenja ni bilo lahko uspešno voditi naše barke, zato smo zadovoljni, da lahko ob tej priložnosti ponovno čestitamo tov. Bratožu za sprejem del in nalog glavnega direktorja tudi za naslednje mandatno obdobje in se mu zahvalimo za uspešno in varno vodenje delovne organizacije in za dosledno izvajanje samoupravnih poti odločanja.

Organi upravljanja
in DPO DO Labod

pobuda komunistov

Komunisti v enoti Commerce v Ljubljani, katere sekretar je Stevo Dušenovič, in OO ZK v tozdu Tip-top, katere sekretarka je Marjana Lerič, so na skupni seji med drugim menili, da bi bilo nujno do srede aprila sklicati konferenco vseh komunistov v naši delovni organizaciji. Tema konference bi bila analiza poti za doseg cilja, ki terjajo opiranje na lastne sile, in pa kritična analiza sistema socialističnega samoupravljanja.

smo z našim glasilom zadovoljni?

Vsako leto objavimo na začetku leta vsebinsko analizo glasila Labod za preteklo leto in pregled stroškov. Tudi stroški tiskanja, papirja in Grafičnih storitev se naglo večajo, zato je prav, da vsebini, ki smo jo objavljali, in načrtovani vsebinski zasnovi glasila za naprej posvetimo vso pozornost.

Lani smo izdali 17 števil Laboda. Dve številki sta bili »posebni«, bi lahko rekli, saj smo eno posvetili inventivni dejavnosti v Labodu, drugo pa referendumu ob sprejemanju aktov s področja delitve sredstev za osebne dohodke in uporabo sredstev skupne porabe. S tem smo zajeli tisti dve osrednji področji, ki sta označevali leto 1985 v Labodu. Sicer pa so se vsebine obeh prepletale skozi celo leto, kar nam kaže tudi pregled števila naslovov, zajetih v osrednjih vsebinskih sklopih:

Teme	Št. prispevkov
1. Gospodarjenje	34
2. Samoupravljanje	24
3. DPO	24
4. Kadrovanje-izobraževanje	20
5. Družbeni standard	18
6. Kultura	16
7. Šport	12
8. Sejmi, novosti v branži	10
9. Predstavitve	10
10. Izven	10
11. Nagrajevanje	8
12. Naši upokojenci	8
13. SLO	6
14. Varstvo pri delu	5
15. Literarni prispevki	5
16. Inovacije	5
+posebna številka	5
17. Obveščanja	2

Ob tem je treba povedati, da področje gospodarjenja zajema široke vsebine, vezane na delo v proizvodnjah, na spoštovanje rokov, kvaliteto dela, investicije, strojno opremo, delovno disciplino.... Področje samouprave pa seveda vse normativno urejanje, delo organov upravljanja, odločanje, delegatske pobude in vsebine v tej smeri. Lani se je znova pojavilo nekoliko več naslovov s področja »izven«. Ne gre za sestavke, ki so bili objavljeni povsem mimo našega dela in življenja, saj je bil tu sestavek o Coco Chanel, iz glasila učencev šole, pobratene z našim tozdom, zdravstveni sestavki in podobno. Glede na vse to lahko rečemo, da je število na-

slovov sledilo vsebinski zasnovi glasila in da je tudi teža oziroma število teh pravilno porazdeljeno. Dokaj redni sta bili rubriki »Predstavljamo vam« in »Naš pogovor«. Več pa bi vsekakor morali pisati o naših upokojencih oziroma bi se morali tudi oni sami večkrat oglasiti, pa še o katerem področju!

Osrednji problem glasila je še vedno število dopisnikov. Pravzaprav jih je bilo lani več kot leta poprej, a še ne dovolj. Aji boljše rečeno, želeli bi si stalnega in rednega dopisovanja, več avtomatizacije bi morali doseči tu. Gre za vse pomembnejše dogodke v tozdu, za odmevnejše seje organov upravljanja ali DPO, o katerih še vedno premalo pišemo. Na kratko

sicer pišemo v informativnem biltenu, širše pa bi lahko o tem spregovorili tudi odgovorni iz tozdov prek našega glasila. Seveda to velja za neposredno dopisovanje v glasilu, kajti lahko se samo pohvalimo, da so za to obliko obveščanja povsod vedno odprta vrata. Do sedaj ni bilo nikomur odveč »pokramljati« za naš časopis, kar je nadvse prijetno dejstvo in gre vsem zahvala za sodelovanje!

O najboljšem dopisniku za preteklo leto bo spregovoril uredniški odbor. Sedaj lahko rečemo, da je bilo lani precej več imen oz. podpisov v našem glasilu, da so se nekateri pojavljali večkrat, kar je dalo Labodu gotovo več aktualnosti in zanimivosti. Med temi

so dragoceni prispevki vodij služb, poslovnih sekretarjev in seveda vseh drugih, ki so po službeni dolžnosti zadolženi tudi za obveščanje. Še vedno pa se premalokrat oglašijo predstavniki organov upravljanja in družbenopolitičnih organizacij!

Najdragocenejši pa je delež tistih, ki mimo svojih službenih dolžnosti skrbijo za razgibanost našega glasila. Tudi takih prispevkov je bilo lani precej. Zato vabimo avtorje, ki so se oglasili enkrat ali dvakrat, da sodelujejo tudi v bodoče. Le tako bomo dosegli demokratičnost glasila, ki naj bi, kot pravimo, postalo zares tribuna labodovcev.

PREGLED STROŠKOV GLASILA

št. glas.	št. strani	novinarski servis	grafična priprava	tisk papir	skupaj
1	8	8.640,00	45.388,00	32.736,00	76.764,50
2	8	8.640,00	38.310,00	33.433,00	80.383,00
3	8	8.640,00	39.659,00	35.743,00	84.042,50
4	8	8.640,00	48.750,00	30.169,00	87.559,00
5	12	12.960,00	62.313,00	59.029,00	143.302,50
6	8	1.760,00	42.805,50	30.803,00	85.368,50
7	8	11.280,00	45.504,00	30.803,00	87.587,00
8	10	12.690,00	50.448,00	38.939,00	102.077,00
9	8	11.280,00	39.381,00	31.203,00	81.864,00
10	4	5.640,00	25.992,00	22.232,00	53.864,00
11	8	11.280,00	58.563,00	33.688,00	103.531,00
12	8	11.280,00	53.587,00	23.433,00	98.300,00
13	9	16.560,00	49.625,00	39.358,00	105.543,00
14	8	14.720,00	52.683,00	35.490,00	102.893,00
15	8	14.720,00	71.594,00	35.358,00	121.672,00
16					
17	12	22.080,00	95.992,00	58.975,00	171.047,00

Naklada našega glasila je 2650 izvodov (prejemajo ga tudi naši upokojenci in štipendisti ter občinski in republiški organi DPS). Glede na stroške novinarskega servisa, grafične priprave in tiska je ob taki nakladi stal en izvod glasila Labod lani 35,20 din.

L. JEŽ

tomo luzar, trgovski zastopnik

Smo sredi zaključevanja kolekcije za jesen-zimo 1986-87. To pa je tudi čas, ko so naši trgovski zastopniki sredi velikega dela. Na delovno soboto se je po dolgem času vrnil domov in se seveda takoj oglasil v prodaji trgovski zastopnik programa VO za tržišče

Istre in Dalmacije Tomo LUZAR.

— Kakšni so torej vtisi s terena ob zaključevanju kolekcije za naslednjo jesensko-zimsko sezono?

»Na mojem področju lahko rečem, da vrhinja oblačila dobro prodajamo in da imamo zares lepo in predvsem prodajno kolekcijo. Seveda pa je to obmorsko področje, kjer zime niso tako izrazite, zato je tudi struktura najbolj iskanih izdelkov drugačna kot v kontinentalnem delu. Manj gredo v prodajo plašči, zelo pa so iskani kostimi, jakne, debelejša krila. Kot zanimivost naj povem, da je na tem področju veliko sindikalnih posojil za nakupe v raznih trgovinah, ki jih omogočajo posamezne delovne organizacije svojim zaposlenim.«

— Mentaliteta ljudi, ki žive ob morju, je drugačna od naše. Kakšni kupci so to?

»To so mirni, poslovni ljudje, predvsem pa nadvse zahtevni kupci, ki teže k najvišji kvaliteti in

visoki modnosti. Vemo, da tamkajšnji prebivalci precej kupujejo v tujini in da imajo dokajšen finančni potencial. Blago z napako ali povprečni izdelki zato na tem tržišču nimajo kupca. Reči pa tudi moram, da so izredno natančni pri rokih in da so zelo poslovni. Ves odnos je zastavljen izključno na dobri in korektni ponudbi, drugih stvari, ki bi vplivale na prodajo, ni. Lahko rečem, da ima Labod z vsemi močnejšimi in vidnejšimi trgovskimi delovnimi organizacijami v Istri in Dalmaciji dobre poslovne odnose in da sedaj, ko se med seboj dobro poznamo, skupno in predvsem strpno rešujemo morebitne probleme. V našem delu je gotovo bistvenega pomena sprotno reševanje vprašanj in gradnja odnosov na poslovnosti.«

— Tretje leto opravljaš to delo in rezultati so iz sezone v sezono vidnejši, saj podatki kažejo, da prodaja na tem področju raste za okoli 30 odstotkov.

»Res nismo imeli labodovci tega tržišča obdelanega, kar se tiče vrhnjih oblačil. Vendar so ljudje tam dobro poznali Labod po zaslugi izrednega prizadevanja trgovskega zastopnika za PŠ program Borisa Fučka. Niso pa vedeli, da izdelujemo tudi tako lepa in kvalitetna vrhnja oblačila. V času Tip-topa je bilo tudi to tržišče obdelano, kasneje pa močno zanemarjeno. V teh treh letih smo delno nadoknadili zamujeno.

Danes poznajo naša vrhnja oblačila in mislim, da smo kar v samem vrhu iskanih proizvajalcev tudi v težki konfekciji. Moje izkušnje pravijo, da se da veliko narediti na tržišču, samo ogromno pozornosti, časa in intenzivne, načrtne obdelave potrebuje. Zato vidim pred seboj še veliko dela, ki pa bo kljub že dokaj trdni zasedranosti Laboda, naši poslovnosti in nadaljevanju dosedanje usmeritve še vedno zahtevno. Zadovoljiti kupca, žensko srednjih let, ki dobro ve kaj hoče, zahteva od vseh nas veliko načrtnega dela.«

V Libni gredo dela, o katerih smo že nekajkrat pisali, h koncu.

Tomo Luzar

— Kaj te pri tvojem delu najbolj razveseljuje?

»Veseli me delo z ljudmi, delo na terenu, ki je vedno dinamično, zanimivo, pa čeprav naporno. Ob tem tudi daljše odsotnosti dobro prenašam za sedaj. Ne vem, kako bo kasneje... Veseli me, ker so rezultati vidni. S tem je ves trud poplačan. Veseli pa me tudi dejstvo, ki ga mi na terenu gotovo zelo izrazito občutimo, da so Labodovi izdelki vse bolj iskani. Torej, da napredujemo, da smo se pravilno naravnali in da je hkrati to dejavnost, kjer se da še veliko, veliko narediti.«

Torej je bila odločitev prodajne službe, da tudi za področje Istre in Dalmacije nastavi trgovskega zastopnika za program VO, še kako pravilna. Mlada moč Tomo LUZAR, rojen 12. 02. 1957, pa je znal pravilno pristopiti na zahtevno in z naše strani neobdelano tržišče in vsidrali Labod med najiskanejše konfeksionarje v Istri in Dalmaciji.

prijavite se na seminarje!

Te dni smo v tozde dobili lična vabila na seminarje s kratkimi opisi. Organizira jih Center za razvijanje obveščanja v združenem delu, ponuja pa pester program, od izobraževanja za ob-

veščanje preko glasila, biltenov, razglasnih postaj do oglasnih desk in na drugi strani pisanja zapisnikov, javnega nastopanja in umetnosti ter moči govornišva. Seminarji so gotovo lepa priložnost, da si nabere malo več znanja o področju, ki mu doslej nismo posvečali ne vem koliko pozornosti in za katero se nam je zdelo, da imamo znanja kar dovolj. Sodobni tokovi in potrebe na področju obveščanja v združenem delu pa nas vsakodnevno prepričujejo, da imamo prav za to področje še veliko premalo znanja. Često čutimo voljo, vidimo potrebo po tem, ustavi pa se pri znanju. Tam torej, kjer smo bili prepričani, da to pride samo od sebe...

Da bi vse oblike obveščanja v združenem delu dobile svoje mesto in vlogo v naših kolektivih, se moramo potruditi prav vsi. Zato velja povabiti k sodelovanju. Naj vsak tozde pošlje vsaj kakšnega kandidata na posamezne oblike izobraževanja, saj je naše delo zastavljeno tako, da se nas mnogih to področje še kako neposredno tiče. Ne nazadnje si lahko po taki obliki izobraževanja obetamo tudi pestrejše, zanimivejše naše glasilo in novih pobud za vse oblike obveščanja, ki je bistveni del samoupravljanja. Izkoristimo planirana sredstva za izobraževanje tudi za dograjevanje znanja na področju obveščanja!

Uredništvo

Seminar 1
V petih dneh od rokopisa do časopisa za večjo časovno aktualnost informacij
• Od 25. do 27. februarja

Seminar 2
Kako poceniti urejanje in tiskanje glasila OZD z boljšo ureditvijo dela in s cenejšim tiskom
• Od 4. do 6. marca

Seminar 3
Sodobno novinarsko sporočanje v OZD z glasilom, biltenom, oglasnimi deskami in razglasno postajo
• Od 18. do 20. marca

Seminar 4
Zapisnik, zabeležka in poročilo v medsebojnem obveščanju delavcev v OZD
• Od 1. do 3. aprila

usmerjenost ženske mode v naslednji zimi

nasti ovratniki. Precej je kombinacij platna in pletenin, zgornji ženski deli pa so nekoliko bolj po telesu krojeni, kot so to bili do sedaj.

Za športne priložnosti bomo nosile srajce, ki so nekoliko strožje: stoječi ovratniki, plastroji, z detajli z unifrom. Za svečaneje priložnosti pa so tu še vedno svilene bluze. Te so še široke, vendar se znova vračajo v šitki. Na sprednjih delih so pogostokrat gube in vijugasti efekti.

Krila so vseh dolžin, od mini pa do meč. Polne so različnih presenečenj, veliko pa je tudi izrazito ozkih kril, ki imajo vedno razporek ali gubo. Krila z rustikalno noto in v folklornem stilu so vesela, s poudarjenimi boki in velikimi žepi.

Hlače so ali zelo ozke ali zelo široke v gležnjih, še vedno pa je več ožjih kot širokih. Prevladujejo hlače z bočnimi gubami in v obliki keliha. Elegantne in lepe so svečaneje hlače s poudarjenimi boki in skoraj zvončasto širino. Zelo modne pa so tudi jahalne hlače.

Ze sezono jesen — zima 1986 — 87 velja, da imajo atraktivni dodatki še posebno veljavno. Nosili jih bomo, bodisi izključno kot dodatek ali pa zato, da z njimi poudarimo željeni stil.

Zgornji deli, ki jih bomo nosili h krilu, so pogostokrat pleteni ali iz jerseyja. Popularni so rol ali kapuci-

MISLI

DA BOMO V ŽIVLJENJU USPELI, SE MORAMO DELATI NEUMNE IN BITI MODRI.

SREČEN JE TISTI ČLOVEK, KI GA OPOMINJAJO TUJE NAPAKE.

VEDNO JE TREBA CENITI DOBROTO BOLJ KOT SPOSOBNOST.

ŽIVETI ZA DRUGE NI SAMO ZAKON DOLŽNOSTI, AMPAK TUDI ZAKON SREČE.

TISTI, KI NIKOLI NE UMAKNEJO SVOJIH BESED, IMAJO RAJE SEBE KOT RESNICO.

BLAGOR TISTEMU, KI ZNA ZDRUŽITI VLJUDNOST S PONOSOM.

KOTIČEK ZA JEZIK

V našem vsakdanjem jeziku se poslužujemo marsikaterega hrvatizma. Besede so nam tako blizu, da kmalu pozabimo, da niso slovenske in tako jih naprej z občutkom nepravilnosti, kasneje pa že brez tega, mimogrede začnemo uporabljati namesto slovenskih.

1. besede, **poedinci** (posamezniki), **sprovajati** (izvajati), napram (nasproti), **SIP** (SZZ — sekretariat za zunanje zadeve), **krivica** (krivda), **razdelati** (obdelati), **donekle** (do neke mere) ipd., 2. slovnico: **komiteta** (komiteja), **izpod častjo** (pod č.) kar zadeva drugih predstavnikov (druge p.), in etnično in širše (tako — kot), ta zadeva je tako začela (se je z.) itd., 3. v besedotvorju: **region** (regija, domače seveda področje), **izseljenišvo** (izseljenstvo), **po vezah** (po zvezah), **odnošaji** (odnosi), **povratek** (vrnitev). Temu in podobnemu se mimogrede pridružijo še druge »cvetke«, na primer, **brez da si povabljen** (brez povabila, nepovabljen), **kot to določa predpis** (brez to), **brez zadnje misli** (skrite), za **emigracijo in izseljenišvo** (zadošča izseljenstvo).

Vse take slabosti bi bilo treba zbrati in izdati v drobnem zveščku, po katerem bi ogroženi lahko vsak čas posegel ali pa bi mu drugi pri tem pomagali. Potem njegova vse bolj razslovenjena slovenščina poslušalcev ne bo motila, ampak bodo nemoteno sledili njegovi misli, zaradi katere drug drugega poslušamo in drug drugemu govorimo.

Iz jezikovnega razsodišča (32)

dobro zasedena zelenica

Letos je bilo zanimanje za počitnice v našem domu na Ljubelju izredno veliko. Dom je od novega leta stalno zaseden, rezervacije pa segajo vse do sredine marca. Očitno je ta oblika smučanja še vedno daleč najcenejša, saj za odraslo osebo stane dnevno bivanje 500 din, smučarska karta pa je na dan 700 din. K temu je treba prišteti še turistično takso, za hrano pa poskrbi vsak sam, saj so kuhinjski boks primerni za pripravo celih obrokov.

Dom je v tem času primerno oskrbovan in vsi, ki so preživeli tam zimske počitnice, se pohvalijo. Nadvse veseli so možnosti nakupa osnovnih živil v domu, kar smučarjem precej olajša bivanje.

Precej labodovih delavcev je v tem obdobju uporabljalo naše prostore, v nekaterih terminih pa smo jih odstopili drugim solastnikom doma, da bi si tako lahko zagotovili za čas smučarskega tečaja cel dom (40 postelj za pet dni). Tudi otroci posavskih šol so imeli šolo v naravi v domu oziroma na Zelenici. Tako si člani Počitniške skupnosti Krško pomagamo in sodelujemo.

Cesta na Ljubelj je bila letos nekajkrat zaprta, vendar ne za dlje časa. Tako se smučarji v domu niso čutili ogrožene. Seveda pa ne bo odveč opozorilo tistim, ki ste še namenjeni na Ljubelj in Zelenico, da obstaja nevarnost snežnih plazov in da velja previdnost na vsakem koraku!